

90

Член-кореспондент НАМН України І. С. Сміян

Як один із провідних вчених у галузі дитячої гастроентерології, нефрології та курортології І. С. Сміян був призначений завідувачем кафедри педіатрії (1970–2003) лікувального факультету, проректором з навчальної роботи (1975–1981), а згодом – ректором (1981–1997) Тернопільського державного медичного інституту (згодом – академії, нині – університету) ім. академіка І. Я. Горбачевського.

Його дослідження охоплюють широке коло проблем: розробка питань етіології, патогенезу, клініки і лікування захворювань гепатобіліарної, бронхолегеневої, сечової систем, гіпотрофії, патології періоду новонародженості; визначення концепції виникнення, класифікації та лікування синдрому мальабсорбції, ендогенної інтоксикації та її корекції в педіатрії, роль перекисного окислення ліпідів; стану мінеральної щільності кісток при різній патології у дітей.

Іван Семенович є автором понад 600 наукових праць, у тому числі 72 монографій, підручників, навчальних посібників, брошур, лекцій, а також 11 літературно-художніх творів. Підготував 4 докторів та 39 кандидатів наук.

Основні наукові праці: «Климато-бальнеологическое лечение хронических заболеваний почек и мочевыводящих путей у детей» (1967); «Комплексное лечение детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей в условиях курорта» (1973); «Детская курортология» (1985); «Гипотрофия» (1989); «Харчування і розвиток дитини» (1992); «Практична педіатрія» (1993); «Синдром мальабсорбции углеводов у детей» (1994); «Бронхіальна астма дитячого віку» (1995); «Госпітальна педіатрія» (1997); «Факультетська педіатрія» (1998); «Особливості і семіотика захворювань дитячого віку» (1999); «Педіатрія (Цикл лекцій)» (1999); «Актуальні питання вакцинопрофілактики інфекційних хвороб у дітей» (2001); «Медична генетика дитячого віку» (2003); «Дитяча інфектологія» (2004); «Лекції з педіатрії» (2006); «Лікування дітей на питних курортах» (2006); «Діабетична кардіоміопатія у дітей» (2007).

І. С. Сміян є почесним професором Тернопільського медичного університету ім. І. Я. Горбачевського та Полтавської медичної стоматологічної академії, почесним головою Ради вчених м. Трускавця, головою обласної Асоціації педіатрів, членом численних редакційних колегій медичних журналів.

Президія НАМН України щиро вітає шановного Івана Семеновича з ювілеєм, зичить йому гарного здоров'я, творчої наснаги, бадьорості, енергії та реалізації його багатогранних планів і довгих років життя.

10 січня виповнилось 90 років ректорові Тернопільського державного медичного університету ім. І. Я. Горбачевського (1981–1997), заслуженому працівникові вищої школи України, академікові Академії наук вищої освіти України, члену-кореспондентові Національної академії медичних наук України, докторові медичних наук, професорові Івану Семеновичу Сміяну.

У 1957 р. І. С. Сміян закінчив педіатричний факультет Харківського медичного інституту і був направлений на роботу у дитячий санаторій курорту Трускавець. Упродовж 1957–1962 рр. Іван Семенович, обіймаючи посади завідувача відділу та, згодом, головного лікаря, перетворив санаторій у справжній науковий центр дитячої бальнеології. Саме там була виконана кандидатська дисертація «Санаторное лечение детей с хроническими гепато-холестистами на курорте Трускавец», захищена у Харкові в 1961 р. Працюючи старшим науковим співробітником П'ятигорського НДІ курортології, що на кавказьких Мінеральних Водах, І. С. Сміян підготував докторську дисертацію «Хронические заболевания гепато-билиарной системы у детей и их санаторно-курортное лечение», яку також захистив у Харкові в 1968 р.

Після переїзду Івана Семеновича в Тернопіль курортологічні аспекти педіатрії продовжували посідати значне місце в практичній та науковій діяльності професора. Свідченням цього є монографії «Комплексное лечение детей с хроническими заболеваниями печени и желчных путей в условиях курорта» (1973), «Курорты и дети» (1980), розділи «Заболевания органов пищеварения» і «Заболевания почек» в колективній монографії «Бальнеотерапия при заболеваниях в детском возрасте» (1980). Остання монографія, разом із монографією професора Б. Є. Єсипенка «Физиологическое действие минеральной воды «Нафтуса» (1981), стали наріжними каменями трускавецької наукової школи бальнеології, яка остаточно сформувалася у 1989 р.